

MEIE KASTRE

2022 NOVEMBER

SELLES LEHES:

LK 4 - Piirkonnapolitseinik hoiatab pikanäpumeeste eest

LK 5 - Meeleolukas Kultuurinädal Tartumaal

LK 6 ja 7 - Meie valla juubelipidustused

Melliste Kooli juurdeehitus on valmis ja pidulikult avatud!

AUTOR: TOIMETUS

Peale sügisest koolivahega, 31. oktoobri hommikul algas Melliste Koolis koolipäev teisiti, õhus oli tunda ootusärevust, spordisaalis tervitasid saabujaid puhkpillimängijad, algamas oli

pidulik kooli juurdeehituse avamine. Valmis oli saanud Kastre valla selle aasta suurim investeering.

Avamispeol kõlasid direktor Aile Kilgi tänusõnad projektee-rijale, ehitajatele, omanikujäre-levale teostajale, Melliste raamatukogule ja noorteakeskusele, vallavalitsusele, kõigile kaasa lööjatele, kelle abiga need uued ja ilusad kooliruumid valmis said.

Tervitussõnu ja õnnitlusi jagus avamispeol Melliste kooli- perele rohkesti nii vallavanema, Tartumaa Omavalitsuste Liidu, Kastre Vallavolikogu, Sillaot-

Lindilõikamine Melliste Koolis
FOTO AUTOR: TOIMETUS

sa Kooli, Võnnu Keskkooli ja Melliste raamatukogu esindajate poolt.

Peale sooje tervitussõnu oli aeg aga asuda tutvuma uute ja

kooliruumidega. Lindilõikamise au oli koolidirektoril, vallavanemal, volikogu esindajal, ehitajal, kooliõpilaste esindajal.

Koolimaja laiendamist alg-

koolist põhikooliks kasvanud Melliste koolile alustati eelmise õppeaasta lõpul kui koolipere su-vepühkusele suundus. Ehitusõode käigus valmis koolimajale teine

korrus, kus enam kui 400 m2 suurusel pinnal asuvad 5 klassiruumi, kabinetid, tualetid ning avar koridor.

Ehitustööde ajal kasutati õpetetööks Melliste raamatukogu ja noorteakeskuse ruume, ning seda koolihoone osa kus ehitustegevust ei toimunud. Melliste raamatukogu juhataja märkis ka oma tervituskõnes, et jääb neid aegasid ja lapsi igatsema, kes igapäevaselt neid ruume kasutasid.

Melliste Kooli juurdeehituse projekteeris Ribbon Consult OÜ, ehitustööd teostas Uniro Grupp OÜ ning omanikujärelevat tegi Pärn Projekt OÜ.

Ehitustööde kogumaksu- mureks oli 736 000 eurot, kuid koos projekteerimistööde, järelevat ja uue hoone sisustami- sega ning viienda lasteaiarühma lisandumisega on Melliste kool saanud sel aastal ligi 1 miljoni euro suuruse investeeringu osaliseks.

Kuidas vanema-ealised saavad Kastre valla elu-olu mõjutada ja suunata

AUTOR: EVELIIS PADAR

Põhjamaades on tavaline, et kohalike omavalitsuste juures tegutsevad vanema- ealiste inimeste esinduskogud. Need aitavad eakamatele inimestele olulistel teemadel jõuda volikogu töölaualle, aga ka vastupidi: on volikogule partneriks, kellega arutada läbi neid puudutavad otsused ja avalikud teenused.

Selliseid esinduskogusid on asutatud ka mõnes Eesti linnas ja vallas. Siiski on neid oluliselt vähem kui noortevolikogusid, mida näeb ette seadus ja mis seega tegutsevad pea kõigis omavalitsustes.

Kui täna on iga viies Eesti inimene vanem kui 65-aastane, siis 2040. aastaks ennustatakse eakate osakaalu kasvamist 28 protsendini. Kastre valla 5400 elanikust on 921 65-aastased või vanemad. Täna vanema- ealistel

on kõrge eani tegusad ja huvitatud ühiskonnas toimuvast, seega on tähtis luua head võimalused endale olulistest teemades kaasa rääkimiseks ja panustamiseks.

Kipub ju sageli nii olema, et mõne muidu toreda ja vajaliku teenuse planeerimisel ja teostamisel, on jäänud märkamata, kuidas konkreetne teenus mõjutab vanema- ealiste inimeste elujärge – kas näiteks uued tänavapingid on mugavad istuda ja sealt kerge püsti tõusta, kas neid on piisavalt eakate käiguteedel, kas ühenduste (toidupood, haigla, päevakeskus) vahel on kiired, taskukohased ja mugavad, kas kodukandis on piisavalt ka vanematele inimestele mõeldud ettevõtmisi ja üritusi, kas teetööde ümbersuunamiste puhul on arvesse võetud ka jalgsi liikuvate eakate liikumisvõimalusi ja -vajadusi jne.

Suur osa Eesti vanema- ealistest tunneb end ühiskonna- elust kõrvalejäänuna. Eakate esinduskogud keskenduvadki just eakate huvide esindamisele, jälgivad omavalitsustes toimuvat ja aitavad eakatele avalike teenuste kohta teavet edastada.

Ka kõrges eas ühiskonna- asjades aktiivselt kaasalõõmise soodustamiseks on Sotsiaal- ministeerium, MTÜ Kuldnene Liiga, mõttekoda Praxis ja Eesti Pensionäride Ühenduste Liit algatanud mitmes omavalitsustes üle Eesti eakate esinduskogude loomise protsessi, kuhu kutsume kaasa lööma ka Kastre valla elanikke. Kastre vallavalitsus on kinnitanud, et on eakate esinduskogu loomisele avatud ning valmis huvilisi aktiivselt kaasama.

Esimesed ühiselt unistamise seminarid „Kuidas eakad saavad Kastre valla elu-olu mõjutada

ja suunata“, kuhu kutsume kõiki eakaid, kellel on soov Kastre valla eluolus sõna sekka öelda, on kavas:

- N, 17.11 kell 18:30 Priiuse seltsimajas, Kurepalus
- E, 21.11 kell 10:00 Roiu päevakeskuses
- N, 24.11 kell 11:30 Võnnu kultuurimajas
- N, 24.11 kell 13:30 Melliste

teenuskeskuses

Kohapeal on kaetud kohvilaud ja kohtumisel ootame eakaid kaasa mõtlema, mida kodukandis saaks üheskoos paremaks muuta, millised kaasa löömise vormid on eelistatud ja millised on ootused Kastre valla eakate esinduskogule. Kindlasti on see heaks võimaluseks kohtuda teiste aktiivsete inimestega ja aidata üheskoos

kaasa parema ühiskonna loomisele.

Lisainfo: Karmen Vetemäe Kastre Vallavalitsus, telefon 5332 5912, e-post: karmen.vetemae@kastre.ee

Eveliis Padar Mõttekoda Praxis, telefon 5342 3747, e-post: eveliiis.padar@praxis.ee

Vallavalitsuse istungitel

AUTOR: ANNIKA PAJUMAA-MUROV, VALLASEKRETÄR

06.10

- katastriüksuste kohanimede, koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine (2)
- Kastre Vallavalitsuse 15.09.2022 korralduse nr 481 muutmise
- Vana-Kastre külas asuva Tohvri katastriüksuse detailplaneeringu algatamine
- ehituslubade andmine (Aadami külas, Laaneküla; Igevere külas, Nõlvaku; Kurista külas, Anna)
- projekteerimistingimuste andmine avatud menetlusena (Haaslava külas, Vilja tee 4)
- projekteerimistingimuste andmine avatud menetlusena (Haaslava külas, Vilja põik 2)
- ehitusloa andmine (Haaslava küla, Jõe tn 3c; Haaslava külas, Vaikna)
- kasutusloa väljastamine (Haaslava küla, Heki tee 24, Sookase tee 5, Pihlaka tee 37 ja Laane tee 9)
- riigihanke nr 254736 „Kergliiklustee lõigul Kaagvere – Vana-Kastre projekteerimine“ tulemuste kinnitamine

- enampakkumiste tulemuste kinnitamine
- sihtotstarbeliste vahendite liisamine Kastre valla 2022.a eelarvesse
- Võnnu Lasteaed Värvi hoolekogu koosseisu kinnitamine
- Sillaotsa Kooli hoolekogu moodustamine
- sotsiaaleluruumi üürilepingu lõpetamine
- tugiisikuteenuse määramine puudega lapsele
- projekti „Motiveerime, jõustame, toetame“ suunamine (2)
- menetluskulude tasumine
- arutelu – sotsiaaleluruumi elaniku pöördumine, Melliste spordisaali kasutamine

13.10

- katastriüksuse jagamisel kohanimede, koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine
- Haaslava Vallavalitsuse 19.02.2008 korralduse nr 41 muutmise
- Kannu külas asuva Jaagu katastriüksuse jagamisel kohanimede, koha-aadresside ja sihtotstarvete määramine

- Haaslava külas asuva Punga tee 1, Punga tee 3, Õie tee 1, Õie tee 3, Õie tee 5, Õie tee 7, Õie tee 9, Õie tee 11, Õie tee 13, Õie tee 15, Õie tee, Õie tee 21, Kolmnurga, Õie tee L2, Õie tee L3, Äitsme, Õie pumpla, Õie tee 17, Õie tee 19, Õie tee 23, Õie tee 25, Õie tee 27, Õie tee 29, Õie tee 2, Õie tee 2a, Õie tee 4, Õie tee 6, Õie tee 8, Õie tee 10, Õie tee 12, Õie tee 14, Õie tee 16, Õie tee 18, Õie tee 20, Õie tee 22, Õie tee 24, Õie tee 26, Õie tee 28, Õie tee 30 ja Õie maatüksustel ning nende lähialal detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine
- projekteerimistingimuste andmine avatud menetlusena (Haaslava külas, Nurme tee 31).
- projekteerimistingimuste andmine (Haaslava külas, Järve tee 12)
- projekteerimistingimuste andmine avatud menetlusena (Mõra külas, Tuigo tee 7)
- kasutusloa andmisest keeldumine (Sookase tee 5)
- olmejäätmete valdaja korraldatud jäätmeveoga perioodiliselt mitteliitunuks lugemine (Jaanus-

- niidu)
- olmejäätmete valdaja korraldatud jäätmeveoga perioodiliselt mitteliitunuks lugemine (Varesmäe)
- hajaasustuse programmi lõpparuande kinnitamine (Tavo)
- riigihanke nr 248193 „Roiu keskusehoone projekteerimine“ tulemuste kinnitamine
- vallavara võõrandamine avaliku kirjaliku enampakkumise korras
- toetuse maksmine (3)
- sündmustoetuse taotluse mittehuldamine (2)
- info- avaliku ürituse loa andmine
- sotsiaaltoetuse maksmine valaelarvest
- üldhooldusteenusele suunamine
- koduteenuse osutamise lepingu lõpetamine
- avalduse rahuldamata jätmise
- koduteenuste osutamise
- vähempakkumiste tulemuste kinnitamine

20.10

- Väikemetsa katastriüksuse jagamine detailplaneeringu alusel
- arutelu - Ergo katastriüksuse ja-

- gamine ja ehitusõiguse taotlemine
- projekteerimistingimuste andmine (Haaslava külas, Pargi tee 8)
- ehituslubade andmine (Haaslava külas, Jõe tn 3c, Laane tee 10 ja Nurme tee 29; Roiu alevikus, Kesk tänav 9)
- kasutusloa andmine (Mõra küla, Tuigo tee 22)
- koolieelse eralasteasutuse ja -lapsehoiu rahastamine (3)
- noorsootöö kvaliteedi hindamiskomisjoni moodustamine
- laenupakkumise kinnitamine ja lepingu sõlmimine
- Võnnu Keskkooli töötajate koosseisu kinnitamine
- arutelu ja info (vallavanema ametiraha kujundus ja HTMi õiguspoliitika osakonna järelevalve valdkonna korraldatud kvalifikatsioonide seire II)
- sotsiaaltoetuse maksmine valaelarvest (3)
- sünnoetuse maksmine erandkorras
- protokolliline otsus (detailplaneeringut muutvate projekteerimistingimuste väljastamine)
- kasutuslubade väljastamine (Kitsekülas, Terviseraja// Päkste kü-

- las, Sillaotsa põhikooli// Unikülas, 22140 Tõrvandi-Roiu-Uniküla tee// Alamäe// Kullapaja// Laeka// Meelise// Suusabaasi maaüksustel asuva Vooremäe tervisespordikeskuse kunstlume tootmissüsteemi kasutusele võtmiseks)

27.10

- ehitusloa andmine (Haaslava külas, Lehise tee 25)
- kasutuslubade andmine (Haaslava külas Heki tee 23 ja Laane tee 9)
- ehitusloa andmine (Mäksa külas, Mäeotsa)
- riigihanke nr 251864 „Tuigo lasteaia projekteerimine“ tulemuste kinnitamine
- hajaasustuse programmi lõpparuande kinnitamine (2)
- huvihariduse ning huvitegevuse toetamine valaelarvest
- toetuse maksmine (5)
- ühekordse toetuse maksmine
- koduteenuse osutamise lepingu lõpetamine
- koduteenuse osutamise
- sünnoetuse maksmine (2)
- volikogu eelnõude heakskiitmine

AS Emajõe Veevärk teatab veeteenuse hindade muutusest oma tegevuspiirkonnas alates 01.12.2022.a.

Käesolevaga teavitab AS Emajõe Veevärk oma Kliente uutest veeteenuse ja reovee ärajuhtimise ning puhastamise teenuse hindadest, lähtuvalt Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse § 141. Veeteenuse hinna kehtestamine. Uued hinnad on kooskõlastatud Konkurentsiameti poolt 10.10.2022 otsusega nr 9-3/2022-041 ja hakkavad kehtima alates 01.12.2022.a. (hinnad ühe m3 kohta eurodes). Olukorras, kus inflatsioon on ligikaudu 25% ja kõrge elektrienergia hind püsib, ei kata kehtivas veeteenuse hinnas sisalduv Konkurentsiameti poolt heakskiidetud elektrienergia hind endiselt üldhuvi- ja elutähtsa teenuse tagamiseks vajalikke põhjendatud kulusid. Elektrikulu osakaal moodustab joogivee puhastamise,

tarbijani toimetamise, reovee ärajuhtimise ja puhastamise kuludest ligikaudu 45 protsenti ning et tagada kvaliteetne ja järjepidev elutähtsa teenuse osutamine, tuleb AS-il Emajõe Veevärk kulude katmiseks taas veeteenuse hinda muuta. Eesti Vee-ettevõtete Liit on teinud avaliku pöördumise Riigikogule selleks, et elutähtsa teenuse osutajad saaksid stabiilne elektrienergia hinna, mis peataks ka veeteenuse hinnatõusu. AS-il Emajõe Veevärk ei ole olnud võimalik stabiilset elektrienergia hind kindlustada kuna ettevõtte on riigihanke kohustuslane ning üksi elektrienergia müüja ei suuda fikseeritud hinnapakumist jõus hoida üle 1 päeva, mis tulenevalt riigihanke reeglitest ei võimalda meil elektrienergia ostmiseks lepingut sõlmida. AS Emajõe Veevärk

Kasside ja koerte pidamisest Kastre vallas

AUTOR: KAREN-KATRI VOLL, KESKKONNASPETSIALIST

Kassid ja koerad on inimese kaaslasteks olnud juba sajandeid, varasemalt on neil rohkem olnud tööülesandeid kuid tänapäeval on koer või kass perekonnas pigem lemmikloom ning täieõiguslik perekonna liige. Kastre vallas reguleerivad kasside ja koerte pidamist kolm eeskirja: „Haaslava valla koerte ja kasside pidamise eeskiri“ (endine Haaslava vald), „Koerte ja kasside pidamise eeskiri“ (endine Võnnu vald), „Koerte ja kasside pidamise eeskiri“ (endine Mäksa vald). Eelnevalt nimetatud eeskirju tuleb täita kogu Kastre valla haldusterritooriumil kuid eelkõige

tuleks tähelepanu eeskirjadele pöörata tiheasustusalade piirkondade inimestel, kus kokkupuuted inimeste ja loomade vahel on tihedamad. Kastre vallavalitsus on saanud mitmeid pöördumisi seoses hulkuvate lemmikloomadega ning nende poolt tekitatud kahjudega. Tuletame siinkohal kõikidele lemmiklooma omanikele meelde, et koera või kassi on lubatud pidada loomapidajale kuuluvas või tema valduses olevas ehitises, korteris, individuaalelamus, kinnisel, piiratud või tähistatud territooriumil (tarastatud hoo-vid, aiad jne; välja arvatud rõdud ja lodžad) nii, et oleks välditud inimestele või loomadele kallale tungi võimalus ning kaaselanike rahu rikkumine. Eelkõige palume antud punkti jälgida kasside omanikel, sest tihedamates asumites on n.ö vabakäigu kassid rikkunud inimeste suvemööblit ning tualetina kasutatakse naaberaedade

lillepeenraid. Teise olulise punktina tuletame meelde, et kui loomaga käiakse jalutamas, tuleb loomaomanikul kindlasti kaasa võtta ka vastav kilekott ja koristada looma väljaheidet. Lemmiklooma võtmine toob alati kaasa teatud kohustusi, mistõttu tuleks lemmiklooma soetamine alati põhjalikult läbi mõelda. Igal loomal on liikumisvajadus, õueloomadele tuleb tagada ebasoodsate ilmastikutingimuste eest kaitset pakkuv ruum või ehitis ning ära ei tohi unustada kohustuslikku vaktsineerimist ning igapäevast söötmist ja joogivee olemasolu. Lemmikloomad pakuvad meile suurt rõõmu, kuid siinkohal ei tohi unustada omanikuga kaasaskäivaid kohustusi. Hoidkem enda lemmikuid ning järgides eeskirjade nõudeid tagame heaolu nii lemmikloomadega kui ka loomadeta majapidamistele.

Kastre valla jäätmekava aastateks 2023-2028 eelnõu

AUTOR: KAREN-KATRI VOLL, KESKKONNASPETSIALIST

Kastre Vallavalitsuse poolt koostatud Kastre valla jäätmekava aastateks 2023-2028 eelnõuga oli võimalik tutvuda perioodil 01.10.2022 – 17.10.2022. Avalikustamise perioodil ei laekunud ühtegi ettepanekut ega arvamust.

Vastavalt jäätme-seaduse § 56 lg 4 ei pea avalikku istungit korraldama, kui avaliku väljapaneku kestel ei esitatud ühtegi ettepanekut või vastuväidet. Seetõttu ei korralda Kastre Vallavalitsus jäätmekavaga seonduvat avalikku arutelu ning jäätmekava esitatakse Kastre Vallavolikogule arutamiseks ning vastuvõtmiseks.

Küsimuste korral võib pöörduda keskkonnaspetsialisti poole: Karen Katri Voll karenkatri.voll@kastre.ee, +372 5341 4205.

Nr.	Tegevuspiirkonnad välja arvatud Elva linn	Hind kuni 30.11.2022		Hind alates 01.12.2022	
		hind käibemaksuta	hind käibemaksuga	hind käibemaksuta	hind käibemaksuga
1.	tasu vee eest	1,426	1,711	1,600	1,920
2.	tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest I grupp	2,085	2,502	2,355	2,826
3.	tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest II grupp	3,095	3,714	3,901	4,681

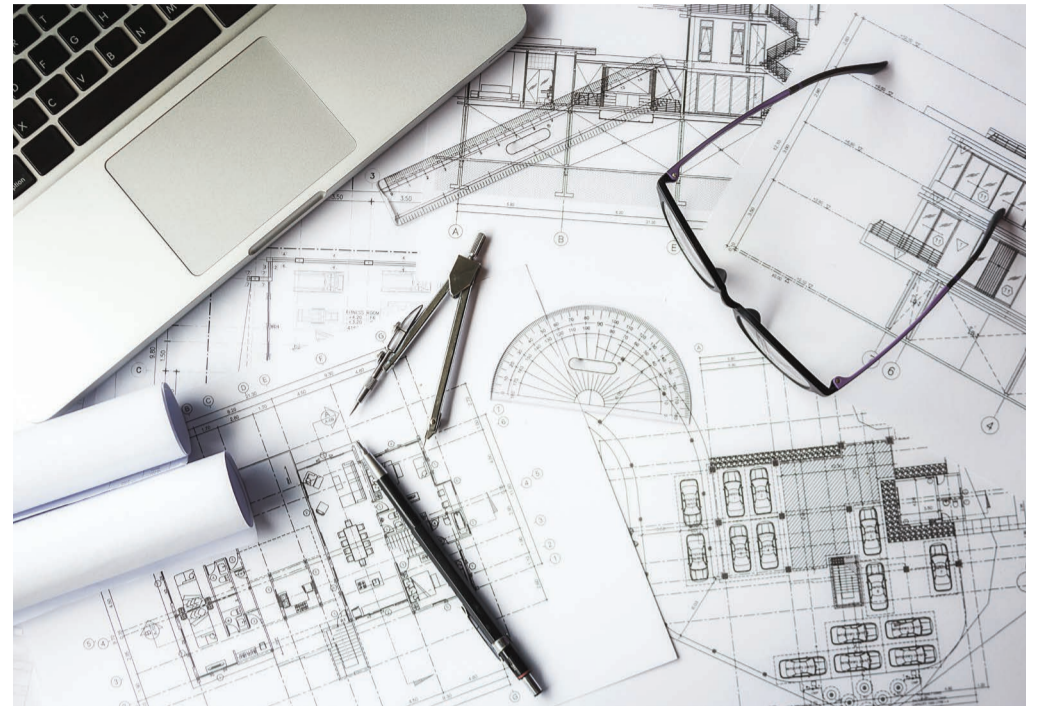
Tohvri katastriüksuse detailplaneeringu algatamine

AUTOR: KATI KALA, MAASPETSIALIST

Kastre Vallavalitsus otsustas 6. oktoobri 2022 korraldusega nr 520 algatada Vana-Kastre külas asuva Tohvri katastriüksuse detailplaneeringu. Planeeringualaks on Tohvri katastriüksus (kinnistu registriosa nr 21913750, katastritunnus 50101:001:0001, pindala on 7248 m², sihtotstarve 100% maatulundusmaa). Ehitisregistri andmetel katastriüksusel paikneb kaks hoonet - elamu (ehitisregistri kood 104022818, ehitisealune pind 54,0 m²) ja kõrvalhoone (ehitisregistri kood 104022819, ehitisealune pind 39,0 m²). Planeeritava ala pindala kokku on 7248 m². Detailplaneeringu eesmärk on planeeringuala kruntideks jagamine ja ehitusõiguse määramine nelja üksikelamu ning neid teenindava abihoonete püstitamiseks. Planeerimiseaduse § 125 lõike 2 kohaselt on detailplaneeringu koostamine nõutav üldplaneeringuga määratud detailplaneeringu koostamise kohustusega alal või juhul. Mäksa valla üldplaneerin-

gu (seletuskirja peatükk III-6) kohaselt on detailplaneeringu koostamine kohustuslik, kui hajaasustusalal soovitakse hoonestust tihendada või ehitusõigust taotleda suuremal määral, kui see on tsoonis üldnormina 100/1 lubatud või kui uushoonestus on naabri elukondlike hoonete mõttelises privaatsusringis, st lähemal kui 100 m. Detailplaneeringu algatamine ei ole vastuolus Mäksa valla üldplaneeringuga ja koostatava detailplaneeringuga ei muudeta kehtivat Mäksa valla üldplaneeringut. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimise süsteemi seaduse § 33 lõike 2 ja lõike 6 ning Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005. a määruse nr 224 "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu" alusel ei kaasne detailplaneeringuga kavandatud tegevusele keskkonnamõju strateegilise hindamise kohustust. PlanS § 124 lõike 5 alusel on detailplaneeringu koostamisel, kui planeering on aluseks keskkonnamõju hinda-

mise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 1 kohasele tegevusele, kohustuslik keskkonnamõju strateegiline hindamine. PlanS § 124 lõike 6 kohaselt tuleb detailplaneeringu koostamisel, mis eeldatavalt avaldab Natura 2000 võrgustiku alale mõju, anda eelhindang ja kaaluda keskkonnamõju strateegilist hindamist, lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lõigetes 4 ja 5 sätestatud kriteeriumidest ning § 33 lõike 6 kohaste asjaomaste asutuste seisukohtadest. Detailplaneeringuga kavandatud tegevus ei ole olulise keskkonnamõjuga ja planeeritav ala ei asu Natura 2000 võrgustiku alal, mistõttu puudub vajadus eelhindangu koostamiseks ja seeläbi keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise kaalumiseks. Keskkonnaregistri EELIS ja Maa-ameti andmetel ei ole Tohvri katastriüksusel registreeritud kaitsealuseid liike. Kokkuvõttes järeldub, et kavandataval tegevusel puudub

keskkonnamõju eelhindangu andmise kohustus. Siit ka järeldub, et keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse korral ei pea küsima seisukohta asjaomastelt asutustelt KeHJS § 33 lõike 6 sätestatud korras. Kastre Vallavalitsus on seisuko-

hal, et keskkonnatingimustega arvestamine on võimalik PlanS § 126 lõike 1 punkti 12 kohaselt detailplaneeringu menetluse käigus. Detailplaneeringut algatades uuringute ja analüüside tegemise vajadus puudub. Korralduse ja korralduse lisaga (sh

planeeringuala piir) on võimalik tutvuda avalikus dokumendiregistris, Ametlikes Teadaannetes, Kastre valla veebilehel planeeringute avalikustamise keskkonnas EVALD.

Täiendav info: Kati Kala, kati.kala@kastre.ee, 7446521.

Punga tee 1 ja 3 ning Õie tee 1-30 maaüksuste ning nende lähiala detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalik väljapanek

AUTOR: KATI KALA MAASPETSIALIST

Kastre Vallavalitsus võttis 13. oktoobri 2022 korraldusega nr 539 vastu ja suunas avalikule väljapanekule Haaslava külas asuva Punga tee 1, Punga tee 3, Õie tee 1, Õie tee 3, Õie tee 5, Õie tee 7, Õie tee 9, Õie tee 11, Õie tee 13, Õie tee 15, Õie tee, Kolmnurga, Õie tee L2, Õie tee L3, Äitsme, Õie pumpla, Õie tee 17, Õie tee 19, Õie tee 21, Õie tee 23, Õie tee 25, Õie tee 27, Õie tee 29, Õie tee 2, Õie tee 2a, Õie tee 4, Õie tee 6, Õie tee 8, Õie tee 10, Õie tee 12, Õie tee 14, Õie tee 16, Õie tee 18, Õie tee 20, Õie tee 22, Õie tee 24, Õie tee 26, Õie tee 28, Õie tee 30 ja Õie maaüksustel ning nende lähialal detailplaneeringu. Käesoleva detailplaneeringu eesmärk on maa-alal kehtivate Punga kinnistu detailplaneeringu (kehtestatud Haaslava Vallavolikogu 19.10.2007 otsusega nr 85) ja Suhki ja Õie tee maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu (kehtestatud Haaslava Vallavalitsuse 02.06.2010 korraldusega nr 77) muutmise, ehitusõiguse ja maakasutustingimuste määramine, juurdepääsude ja tehnovõrkude lahendamine. Planeerimiseaduse (edaspidi PlanS) § 140 lõike 7 kohaselt tuleb detailplaneeringu muutmiseks koostada uus sama planeeringuala hõlmav detailplaneering, lähtudes planeerimiseaduses detailplaneeringu koostamisele ettenähtud nõuetest. PlanS § 140 lõike 8 kohaselt muutub uue detailplaneeringu kehtestamisega sama planeeringuala

kohta varem kehtestatud detailplaneering kehtetuks. Kõnealune detailplaneering on kooskõlas kehtiva üldplaneeringuga ehk detailplaneering ei sisalda Haaslava valla üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut. Detailplaneeringu lahendusega on ette nähtud moodustada 55 elamumaa sihtotstarbega krunti (53 üksikelamu/kaksikelamu krunti, 2 ridaelamu krunti (6 boksiga ja 5 boksiga)), 3 üldkasutatava maa sihtotstarbega maatükki ja transpordimaa sihtotstarbega maatükk. Hoonete lubatud maksimaalne kõrgus on põhihoonel 8,0 m ja abihoonetel 4,0 m, lubatud korruselisus on põhihoonel 2 ja abihoonetel 1. Ühe korruselise elamu põhimahul on lubatud kaldkatus ja kahe korruselise elamu põhimahul kahepoolne katusekalle. Kohustuslik ehitusjoon on peatänaval (v.a tupiktänaval) iga elamukrundi tänavapoolisel hoonestusala piir 7 meetri kaugusel. Piirdeed on lubatud ainult krundi piirile. Tänavapoolne piirdeaed tuleb paigaldada 1m võrra krundi piirist seespool, tagamaks talvist lumekoristust. Heki kasutamisel piirdena on samuti nõue max 1,5 meetrit. Teede ristumiskohtade juures asuvatel kruntidel ei tohi piire olla läbipaistmatu ja piirde nurk ei tohi ristumisel olla 90 kraadiga, et tagada ohutus.

Juurdepääs planeeringualale on lahendatud planeeringualast edelas asuvalt 22140 Tõrvandi-Roiu-Uniküla riigiteelt ning suundudes sealt edasi kohalikule

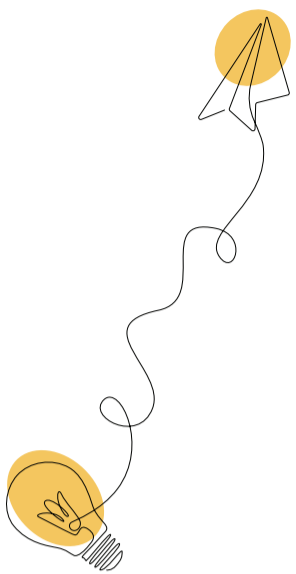
Punga teele. Sõidutee katte laius on kavandatud osaliselt (lõige A-A) 6 meetri laiune, 2 meetri laiuse kõnnitee ja 1,6 meetri laiuse haljasaalaga ning osaliselt (lõige B-B) on sõidutee katte laius 5,6 meetrit, 2 meetrise kõnnitee ja 1,4 meetri laiuse haljasaalaga. Planeeringuala teed ja tänavad on planeeritud avaliku kasutusega teeks ja pärast kõvakattega tee ehitamist antakse tee tasuta üle Kastre vallale. Piirkonna elanike vaba aja veetmiseks on planeeritud Pos 23, 52 ja 57-le üldkasutatav maa, üldmaa osakaal moodustab rohkem, kui 10% planeeringualast. Üldmaal on soovitatav säilitada väärtuslikum kõrghaljastus ning see heakorrastada täiendava haljastuse ja vaba aja veetmise rajatistega-mänguväljakute jt puhkerajatistega. Projekteerimisel tuleb radooniohtu täiendavalt hinnata ning vajadusel kasutusele võtta ehituslikud meetmed radoonisustuse vähendamiseks eluruumides. Piirkonna liigiti jäätmete kogumise konteinerite asukoht on kavandatud Punga tee 6 kinnistule. Planeeringuala asub „Kastre valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2018-2029“ alusel ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniga haaratavas alas. Vastavalt AS Emajõe veevärk väljastatud tehnilistele tingimustele nr 75 puuduvad planeeringuala ümbruses ühisveevärgi ja kanalisatsioonitorustikud. Seetõttu on koostatud OÜ Veeprojekt töö nr 2025, millega on kavandatud ka planeeringuala ühendamine

ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga. Nimetatud projekti järgsed tööd valmivad 2022.a. augustiks vastavalt Emajõe Veevärk AS-iga sõlmitud Eellepingule nr AR-9/1 ühisveevärgiga liitumiseks. Lokaalsete vee- ja kanalisatsiooniseadmete rajamine kruntidele on keelatud. Tuletõrje veevarustuse tagamiseks on planeeringu alale kavandatud tuletõrje veetorustik ning teemaadele hüdrandid. Tuletõrje vesi saadakse ühisveevärgist, kuid vajaliku veevooluhulga 10 l/s tagamiseks on kavandatud tuletõrjeveemahutid vee kogumiseks. Vee (KÜ 18501:001:1010) maaüksusele kavandatud veevahutitest on kavandatud edasikulevana tuletõrjevee torustik läbi planeeringuala kuni teede maadele kavandatud nelja uue hüdrantini. Gaasivarustuse planeerimisel on lähtutud AS Eesti Gaas tehnilistest tingimustest nr PJ-1005/19 (28.10.2019). Detailplaneeringuga on kinnistutele ette nähtud gaasivarustus. Planeeringuala hoonete kütmiseks on lubatud ka kõik alternatiivsed kütteallikad (soojuspumbad-, maaküte, päikesepaneelid vms). Päikesepaneelid tuleb näidata hoonete ehitusprojekti- ja nende paigutamisel arvestada, et need tuleb sobitada hoone arhitektuurse lahendusega (tagasihoidlikult hoone katusele vms). Maaküte torustikke on lubatud paigaldada kogu elamukruntide ulatuses. Keelatud on kõik jääkaineid lendu laskvad küteliigid nagu näiteks raskeõilid ja kivisü-

si. Puukütte kavandamisel tuleb kavandada elamute korstnad läbiviikudega katuse. Ei ole lubatud kavandada korstnaid läbi seinna. Elektrivõrgu projekteerimisel lähtuda OÜ Elektrilevi poolt välja antud tehnilistest tingimustest nr. 324286. Vastavalt Telia Eesti AS tehnilistele tingimustele nr 31787975 puudub planeeringuala läheduses Telia sidevõrk. Planeeringuala sidevarustuseks on vajalik tuua optiline kaabel alates sidekaevust 067K11 (Uuekalda tee otsa juures) kuni planeeringu ala keskele. Igasse hoonesse tuleb viia mikrotoru ja 4 kiuline singlemode metalliga optiline kaabel. Planeeringu elluviimisega ei kaasne Kastre vallale kohustust planeeringukohase avalikuks kasutamiseks ette nähtud tee ja sellega seonduvate rajatiste, haljastuse, välisvalgustuse, tehnorajatiste väljaehitamiseks ja planeeringulahenduse elluviimiseks otseselt vajalike ning sellega funktsionaalselt seotud rajatiste väljaehitamiseks. Detailplaneeringu ala on jaotatud kolmeks arendusetapiks. Lubatud on arendamisel lähtuda arendusetaappide järjekorrast või ehitada kogu arenduspiirkonna taristu välja ühe korraga. Elamukruntide hoonestamiseks ehituslubade väljastamise eelduseks on planeeringuga kavandatud tehnovõrkude ning juurdepääsuteede valmimine vastava arendusetaappi ala ulatuses. Detailplaneering on kooskõlastatud Päästeametiga, Transpordiametiga. Koostööd on

tehtud tehnovõrkude valdajatega ning naaberkinnistute omanike ja isikutega, kes on avaldanud soovi olla kaasatud. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 14. november - 28. november 2022. Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Kastre Vallavalitsus tööpäevadel kohapeal (Vallamaja, Kurepalu küla, Kastre vald) ja valla veebilehel. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu kohta arvamust. Planeeringu menetlemise seotud materjalid on kättesaadavad valla veebilehel planeeringute avalikustamise geoinfosüsteemis EVALD alates 14.11.2022. Seoses COVID-19 viiruse jätkuva levikuga ja viiruse tõkestamisega soovime detailplaneeringu materjalidega tutvuda elektroonselt. Paberandjal materjalidega tutvumine valida eelkõige juhul, kui elektroonsete materjalidega tutvumise võimalus puudub. Palume isikutel, kes paberandjal materjalidega soovivad tutvuda, oma soovist ette teatada maaspetsialist Kati Kalale (kati.kala@kastre.ee, tel. 7446521), et tagada isikutele avaliku väljapaneku asukohas planeeringu materjalidega tutvumise ajaks nõuetekohased tingimused. Arvamuse saab esitada kirjalikult Kastre Vallavalitsuse aadressil Vallamaja, Kurepalu küla, 62113 Kastre vald või e-posti aadressil vald@kastre.ee kuni 29. novembrini 2022.

Täiendav info: Kati Kala, kati.kala@kastre.ee, 7446521.

Kastre valla kaasav eelarve ootab lennukaid ideid!

AUTOR: TOIMETUS

Kasav eelarve annab vallaelanikele võimaluse rääkida kaasa valla eelarve koostamisel, mille tulemusena luuakse või parendatakse mõni avalikuks kasutamiseks mõeldud objekt.

Tänu kaasavale eelarvele on asja valminud mänguväljak Haaslava külas. Mänguväljaku rajamine andis võimaluse rikastada kogukonna laste liikumis- ja vabaaja veetmise võimalusi.

Kastre valla kaasav eelarve ootab lennukaid ideid, mis toetab meie valla laste ja noorte turvalist ning tervislikku arengut.

Anna oma panus kogukonna arengusse ja esita oma idee esimesel võimalusel!

Uute ettepanekute esitamise aeg on 20. oktoober - 20. november 2022.

Ettepanekuid saavad esitada nii vallaelanikud kui kõik valla arengust huvitatud füüsilised ja juriidilised isikud valla kodulehel www.kastre.ee/kaasav-eelarve või e-posti aadressil vald@kastre.ee.

Ettepaneku eeldatav maksumus peab jääma vahemikku 3000 kuni 20 000 eurot.

Vallavalitsus vaatab ideed läbi ja suhtleb esitajatega, kui on vaja midagi täpsustada või muuta. Ettepanekute hindamiseks moodustatud komisjon hindab laekunud ettepanekute vastavust määruses sätestatud ja suunab teostatavad ettepanekud rahvahääletusele.

- Ettepanek peab sisaldama:
- 1) esitaja nime, kontakttelefoni või e-posti aadressi;
  - 2) nimetust;
  - 3) idee kirjeldust, planeeritavat asukohta, eesmärki ja olulisust;
  - 4) sihtrühma;
  - 5) ettepaneku hinnangulist maksumust;
  - 6) muud olulist infot, ideed iseloomustavat materjali.

Piirkonnapolitseinik: hämar aeg ajab pikanäpumehed liikvele

Asta pimedaim aeg on saanud avapaugu ning ei tule kellelegi ilmselt üllatusena, et just seda pimedat aega kipuvad ära kasutama kurjategijad, kes teiste vara himustavad. Need teod on enamjaolt ette kavatsenud, pandud toime võimaluse tekkides ja hetke ajal. Ohtralt on näiteid sellest, kui kurikael on märganud autoaknast sisse kiigates laokile jäetud väärtuslikke asju ja need siis sealt omastanud. Ka on riskitegur see, kui kodu või kõrvalhoone üks jäetakse lukustamata, sest siis on oht, et keegi kurikael kasutab juhust ja väärtuslik vara vahetab nii omanikku.

Pimeda aja saabumisega sagenevad ka teated just sellistest juhtumitest, kus omaniku poolne hetkeline lohakus toob kaasa tagajärje, kus oma varast ilma jäädakse. Politsei teeb küll endast

oleneva, et kurjategijad tabada, kui halvim on juhtunud, ent seda kõige halvemat annab kenasti ka vältida. Kui meil on vara, millest hoolime, siis peaksime seda kaitsma nii, et see meile ka peale pimedat ja pikka sügiskaamost alles jääks.

Oma vara kaitsmise kehtivad tegelikult lihtsad ja üldtuntud põhitõed, millede järgimine aitab kindlustada selle, et asjad püsivad õige peremehe juures:

- Lukusta välisuks ka kodu olles! See võiks olla tavapärane harjumus.
- Kodust lahkudes või magama heites hoiu ukseid-aknand suletuna!
- Oma koju luba vaid usaldusväärseid inimesi. Su kodu olgu su kindlus!
- Märgista esemed, mis sulle väärtuslikud ja mida tahad tagasi, kui need peaksid kaotsi minema. Võiksid teha fotosid nt väärtusli-

kest tehnika- ja transpordivahenditest, ehetest ja miks mitte ka sinu jaoks emotsionaalset väärtust omavatest esemetest.

- Kindlusta oma vara võimalike kahjujuhtumite puhuks!
- Veendu enne oma kodust/ auto juurest lahkumist, et oled teinud kõik endast oleneva oma vara hoidmiseks. Jalgrattad ja muruniiduk vms turvalises hoiu-

paigas, auto võtmevaba pult vutlaris, dokumendid ja sularaha ära pandult õiges kohas jne.

- Suvekodust sügisel lahkudes võta väärtuslik kaasa. Tee naabritega kokkulepe, et hoiavad sinu äraoleku ajal ka sinu suvekodul silma peal.
- Kogukonnas luuakse turvatunnet ühiselt. Tea oma naabreid, nende käitumisharjumusi, võiks

luua oma naabusvalvepiirkonna. Hea läbisaamine naabritega võib tagada parima kaitse soovimatute külaliste vastu

- Vajaduse korral paigalda valveseadmed või kasuta turvafirma teenuseid!
- Teavita hädaabinumbri 112 või informeeri oma piirkonnapolitseiniku kahtlase käitumisega inimestest oma koduümbruses, jäta meelde/kirjuta üles kahtlaste masinate numbreid.
- Lisaks mõtle, kuidas kaitsete oma isiklike asju kodust väljaspool liikudes!
- Hooli, märka ja tegutse enne kui on liiga hilja!
- Cassandra Kihva
Inspektor
Lõuna Prefektuur
Tartu Politseijaoskond
Tartumaa piirkonnagrupp
Piirkonnapolitseinik
Cassandra.kihva@politsei.ee

Teede talihooldus erateedel

AUTOR: MAANUS RINGO, TEEDESPETSIALIST

Tuletame veelkord vallaelanikele meelde erateede nõuded, et erateedel oleks võimalik teostada talihooldust.

- Eratee esitatavad nõuded:
- eratee servad peavad olema takistustest puhastatud ja eratee servades olevad takistused (nt ilu-põõsad, puuistikud, truubiotsad, kivid) peavad olema märgistatud viisil, mis tagab nende nähtavuse pimedal ajal ja lumekihi paksusest hoolimata. Tähistuseks on soovituslik kasutada puidust või plastmassist, vähemalt 1,5 meetri kõrguseid, otsast helkurribadega poste;
  - eratee kohalt peavad olema

eemaldatud puude oksad minimaalselt 4 meetri kõrguselt ja tee laiuselt vähemalt 1 meetri ulatuses mõlemal poolt teed;

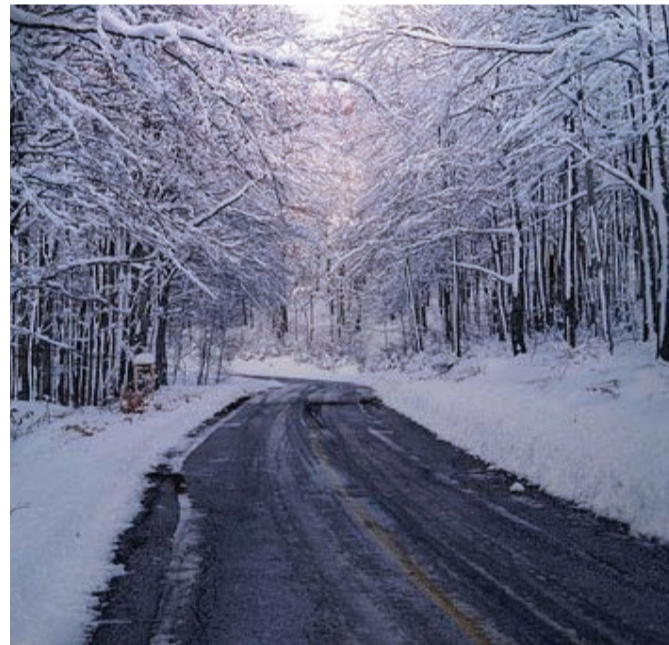
- tee kõrval peab olema koht, kuhu lund lükata. Lume äravedu ega ladustamine ei teostata;
- tee laius ja kurvikõverad peavad võimaldama lumetõrjetehnika liikumist ja lumetõrje teostamist.
- Eratee tasuta lumetõrje teostamise võimalikkuse üle otsustab vajadusel vallavalitsus.
- Eratee vastavuse eest käesolevas nimistus sätestatud nõuetele vastutab tee omanik, nõuetele mittevastavusest tulenevad kahjud hüvitamisele ei kuulu.

Eratee osalise mittevastavuse korral sätestatud nõuetele teostatakse lumetõrjet vaid nõuetele vastava teelõigu osas kui see on tehniliselt võimalik.

Käesoleva aasta sügisel teostab valla avalikel teedel okste eemaldamise teenust HABEMIKU TALU. Teenust osutaval ettevõttel on olemas poomniiduk, mis võimaldab okste eemaldada mehaaniliselt 4 meetri kõrguselt.

Eratee omanikud kes soovivad sarnast teenust tellida endale kuuluval teel, võivad ühendust võtta Romet Räsä'ga telefonil 5066569.

Kodanikelt ootame koostööd ja mõistvat suhtumist.

Kastre ja Nõo valla noorte ühismaleva kokkutulek

AUTOR: TRIIN TOKMAN, JUHTIV NOORSOOTÖÖTAJA

Tartumaa Tervisespordikeskuses toimus 24-25. oktoober Kastre ja Nõo valla noorte ühismaleva kokkutulek. Üritusest võttis osa 23 noort vanuses 13-17. aastat. Kokkutulekul osalesid Kastre valla noorsootöötajad Triin Tokman, Kerli Kalling ja Nõo valla noorsootöötaja Kaisa Hanko koos vabatahtliku Annaga.

Noortel oli kokkutulekul võimalik üksteisega jälle tutvavaks saada, vaadata tagasi malevasuvele ning teha ettepanekuid veelgi parema malevasuve korraldamiseks. Grupitööna valmisid plakati-

tid teemal "Minu unistuste malev". Meeldejäädavama tegevusena said noored kogunud instruktorite abiga lasketiirus sportrelvaga kätt proovida ning vibu lasta. Instruktorid imestasid, et varasemalt pole olnud neil ühtegi gruppi, kus oleks olnud nii palju vasakukäelisi. Õhtul mängisid noored lauamänge ning said üksteisega koos aega veeta.

Grupitööna valminud plakati esitlemisel said noorsootöötajad mitu väga head ideed järgmise aasta maleva korraldamiseks. Noored tõid välja, et maleva tööd võiksid olla mitmekesisemad ja malev võiks olla nutivaba. Nu-

tivaba malev annaks noortele võimaluse üksteisega veel paremini tutvavaks saada. Pea pooled noored arvasid, et järgmine malev võiks olla ööbimisega. Lisaks tõid noored välja, et järgmise maleva

töötasu võiks olla kõrgem ning tööaeg väiksem.

Kastre ja Nõo valla töömaleva toimumist rahastati LEADER meetmest projekti „Kastre ja Nõo valla noorte ühistegevuste soo-

dustamine ning praktiliste oskuste arendamine“ ning Kastre ja Nõo Vallavalitsuse vahenditest.

Täname noori, noorsootöötajaid ja Tartumaa Tervisespordikeskuse kollektiivi.

Krüsanteemi pidu lõppes loomulikult ühiselt tantsu lüües

FOTO AUTOR: TOIMETUS

Kultuurinädal Tartumaal lõi kogu maakonna eriilmelistest tegevustest kihama

T

AUTOR: MADLI ROHESALU

Tartumaa seitsmes valdas toimus 19.–25. oktoobril Kultuurinädal, mis koosnes nii ülemaakondlikest ühistegemistest kui ka väiksematest erilistest sündmustest. Toimused tantsu-, loome- ja filmiõhtud, avatud töötoad ja ringitegevused, talgud, matkad, nädistreeningud, toimetasid kohvikud ja köögid. Kultuurinädala keskel aukohal oleval Rahvamajade päeval 22. oktoobril olid rahvamajade ukсед eri tegevusteks või ka lihtsalt sisse astumiseks avatud üle Eesti. Samasse perioodi sattus ka Täiskasvanud Õppija Nädal ning üleriigilised raamatukogudepäevad „Kohtume raamatukogus“.

Kastre vallas osaleti mõlemas suuremas ühisaktsioonis: 19. oktoobril loeti üle kogu maakonna peatükkidena ette kogu Kreutzwaldi koostatud „Kalevipoja“ eepos, millega tähistati 160. aasta möödumist selle terviklikust esmailumisest ning anti oma poolne panus käimasolevasse Raamatukogude aastasse. Kastre vallas toimusid avalikud lugemised Priiuse Seltsimajas, Võnnu Keskkooli noorte poolt Võnnu Raamatukogus ning Järvelja Raamatukogus. Ülemaakondlikus vanasõnade aktsioonis ilmusid Tartumaa kihelkondade kindamustritega kaunistatud vanasõnad siin ringi vuravate Go Bus busside akendele ning inimesi ärgati kirjutama ja märkama vanasõnasil ka kergliiklusteedel.

Võnnu Kultuurimajas linastus ka Remek Meele dokumentaalfilm „Suur soo“ (2022), mille peategelaseks oli ühtviisi nii Ahunapalu soosaarel elav Vello kui ka Emajõe-Suursoo loodus, millest

Kultuurinädal Tartumaal algas 19. oktoobril üle maakonna terve Kalevipoja ette lugemisega. Meie vallast osalesid avalikes lugemistes Priiuse Seltsimaja, Võnnu Keskkool ning Järvelja Raamatukogu

FOTO AUTOR: TOIMETUS

Rahvamajade Päeva oma sünnipäevakontserdiga tähistav Krüsanteem julgub nõudliku ja põhjaliku juhendaja Made-Heljo Ruuli valsa pilgu all siiski tantsimist nautida

FOTO AUTOR: TOIMETUS

režissöör kuue aasta jooksul oli suutnud talletada hingematvaid hetki ja palju erilisi elusloodusega kohtumisi. Vestlusel tõi ta esile kogutud materjali mahukust ja portreeritava põhimõttekindlust ning protsessi jooksul toimunud

vestluste sügavust.

Üle-riigilise Rahvamajade Päeva eesmärk tõsta fookusesse rahvamaja kui rahvusliku identiteedi hoidja ja elukestvat õppimist võimaldav institutsioon, et suurendada inimeste teadlikkust

ja luua eeldused rahvamajade arenguks. 22. oktoobril kogunesidki Priiuse Seltsimajja lähemalt ja kaugemalt rahvatantsurühmad Wenden, Kaaruskraap ja Kaera-Marid, rahvakapell HääMiil, Haaslava Meeskoori Väike Punt

ja südikad Sillaotsa Paksikud. Üheskoos oldi külalisteks ja esinejateks Kurepalus tegutseva ja Made-Heljo Ruuli käe all treeniva memmederühma Krüsanteem 15. aastapäeva kontserdil. Kogenud ja alles alustavate rahvakultuuri viljelejate koos tähistamine sobitus kui valatult päeva selle aasta alateemaga „Keel. Kultuur. Haridus“. Õnnetuskõnesid jätkus kauemaks.

Nädalavahetuse mahtusid lisaks Rahvamajade Päeva tähistamisele veel Pärna talu „Otse ahjust“ sündmuste sarja Oktoberfesti eri koos lustliku lõõtsamängu ja saksapärase toitudega ning matkajuht Kristina Traksi korraldatud räätsarännak Emajõe-Suursoos, matkaliste saagiks hiiglaslikud jõhvikad ning juhuslikult leitud võimas põdrasarv.

24. oktoobrist algas juba suure hooga Kastre 5 Sünnipäevanädal, ent mõlema sündmustesarja programmi oli pandud Haaslava Lasteaia juures aset leidnud „Mehed, memmed, masinad“, kus sai algul uudistada lasteaia juurde toodud ATV-sid, offroad masinaid ning ralliautosid, ning seejärel nautida võimast meestelaulu Haaslava Meeskoorilt ning naistetantsu Krüsanteemilt.

Nädala jooksul toimusid ka mitmed kirjanikega kohtumised raamatukogudes: Mika Keränen ja Kadri Pettai avasid oma kogemusi laste-, õudus- ja ulmekirjandusest Järveljal ning Ena Mets vestis oma maailmarännakutest Roiul. Viimasest sündmusest on võimalik uues kuues osa saada ka sellel, kellest Kultuurinädala toimumine suure kaarega mööda läks. Ena Mets tuleb oma reisilugusid uuesti rääkima Võnnu Raamatukokku.

Kastre vald tähistas oktoobris nädal aega oma 5. sünnipäeva!

24. oktoobril möödus 5 aastat Haaslava, Mäksa ja Võnnu valdade ning Järvelja ja Rõka külade liitumisest. Seda tähistati üle valla toimuvate minikontsertide ja erisündmustega, millel astus oma eri talentidega üles ligi 200 valdavalt meie valla tegijat. Toimus ka volikogu esimehe ja

vallavanema vastuvõtt Võnnu Kultuurimajas ning nädala lõpetas võimsa sünnipäevatoridiga perepidu Priiuse Seltsimajas. Minikontserdid jõudsid Kurepallu, Haaslavale, Võndu, Võõpsteesse ja Mellistes ning toimusid nii sise- kui välitingimustes. Osalemisvõimalust jätkus ehk kõigile

soovijatele - nüüd saab valitud fotohetkede abil ehk toiminule tagasi vaadata ning värske tunde-ga valla uude aastasse minna. Lisaks palus toimetis oma muljeid jagada Krista Bruskol, kes nädala sündmustel osales nii korraldaja, esineja, publiku kui kutsutu rollis.

Segakoor Rõõmusõõm kandis Melliste kontserdil dirigentide Liisa Rahusoo juhtimisel ning Henri Kääriku saatel Laura Mvula erilist muusikat.

FOTO AUTOR: C. HALLIK

Kastre valla 5. aasta sünnipäeva pidustused läbi kogemuste ja küllastuste

AUTOR: KRISTA BRUSKO

Hommik, 24. oktoober, algas kiirete toimetuste ja tegemistega, sest Roiu lasteaiamaja hakkas tähistama Kastre valla sünnipäeva läbi oma silmade. Ettevalmistused toimusid juba varakult, kuna Haaslava meeskoori dirigent Kalev Lindal käis septembri alguses koolis ning soovis lastega vahvat ettevõtmist alustada. Kui 24. oktoobri esmaspäeva hommikused lauluproovid lastega said Priiuse seltsimajas tehtud ning videopildid ja helitehnika paigas, algaski kell 16.30 eriline sünnipäeva kontsert. Esinesid Roiu lasteaias suuremate rühmade lasteaialapsed, Sillaotsa kooli 1-3 klassi laululapsed, Haaslava meeskoor ning Kriimani küla rahvamuusik Osvald Pähno. Suur rõõm oli tunda ühistegevuse kogemust, mis tekkis kohe peo alguses vallavanema sõnavõttu kuulates ning rahvamuusik Osvaldi kandle helisid nautides. Laste lauluhääled ja pillimäng ühendasid erinevate põlvkondade tegemised ühtseks tervikuks. Eesti rahvalaulud “Kus on minu koduke” ja “Süda tuksub” andsid edasi just kõige õigemata tunde, mida tänapäeva laps peaks oma õnneliku elu jaoks vajama. Olen ise väga õnnelik, et Kastre vallas on imetoredad paigad ja asutused, kus saame oma kodu südame rõõmu tunda ja nendes, seekord Priiuse seltsimajas teistega koos

väärtuslikke kogemusi luua. Olen kindel, et Kastre valla sünnipäevapildid “Läbi lapse silmade” jäi paljudele osalejatele südamesse. Loodan, et selliseid koostegemisi tuleb veel, kuna andekad õpetajad, juhendajad Roiult ja Sillaotsa koolist on valmis põnevateks tegemisteks.

Nädala jooksul toimus Kastre vallas veel mitmeid üritusi

Kell 19.00 toimus Võnnu Keskkoolis Võnnu Kihelkonnakoori KIHKO koorilaulude kontsert, kus sellel hooajal kaheksa aastaseks saav koor esitas lisaks tuntud lugudele esmaettekandena ka oma uudisteose, “Meie aja muinasjutt” Gustav Suitsu tekstile Henri Kääriku loodud muusikaga. Koorilaul kõlas just paigas, mida helilooja jälgis laulu kirjutamisel akustilise poole pealt. “Just Võnnu kooli aula kõla on selle koorilaulu jaoks mõjuv”: sõnas KIHKO koori dirigent Henri Käärik. Lauldes ise Võnnu kihelkonna kooris juba kolmandat hooaega, olen tundnud edasiarengut ning julgen öelda, et keerulisemad lood meie koorile on küll paras väljakutse, kuid pideva harjutamise ja aktiivse töö käigus oleme ühise kõla leidmise teekonnal ning koos laulmisest veel suuremat naudingut saamas. Peagi saab koor rikastada uusi kogemusi helisalvestusstudios, kuna plaanis on uudisteos salvestada. Laulame ja kõlame!

Lisaks koorimuusikale sai

Jaan Pehki kodus ja argipoesia jõudsid perepeol sooja publikuni.

FOTO AUTOR: R. JÕESAAR

Mõnusad Kaera-Marid (juhendaja Viivika Kook) avasid Priiuse Seltsimajas oma meeleoleka esimese päeva kontserdi.

FOTO AUTOR: C. HALLIK

Võnnus nautida samal õhtul mustlastantsurühma Gitana (juhendaja Svetlana Zaikova) tantsu. Tantsurühm Gitana on oma nime saanud mustlastidruku järgi. Rühm käib koos Võnnu Kultuurimajas, kus õpitakse koos mustlastantsu, saadakse teadmisi mustlaskultuurist, rahvusest ja ajaloo. Rühmal olid külas ka tantsijad Tartu Maljarka rühmast.

Tantsijad esinesid erilise energiaga väga tuliselt ning nende rütm pani elama ka saalis oleva publiku. Aplodeerimine ja muusikasse kaasa plaksutamine oli võimas. Kaks erinevat koosseisu vahvas Kastre vallas toimetavad oma võimaluste ja kirega edasi ning on väga õnnelikud, et said osaleda sünnipäevanädalal.

27. oktoobri õhtul jätkus valla kultuuriprogramm Melliste Teenuskeskuse õuealal. Teenuskeskuse perenaise, Ülle Seire valmistatud pärnaõietee ning magus amps tekitas mõnusa koduse tunde. Hea tunne oli tulla ja oodata esinejaid. Peale vallavanema tervituskõnet ning soojade sõnade kuulamist valla inimeste tegemistest asus esinema segatantsurühm “Kaaruskapp”. Esmalt sai publik nautida ja vaadata professionaalseid tantsijaid, kuid planeeritud etteaste lõpus muutus rahvatantsurühma suurus kahekordseks, sest energiline rühma juhendaja Viivika Kook õpetas meie valla inimestele toredaid rahvatantse, mida sain ka ise rõõmsalt teistega koos

tantsida. Meeleoluka ühistantsimise tegi elulisemaks naturaalne viiuli- ja löötpillimuusika.

Ega tants ilma lauluta jäänud! Pidupäeva õhtul astus Liisa Rahusoo juhendamisel lavale segakoor "Rõõmusõõm", mille lauluhääl kõlas Melliste teenuskeskuse välilava tuledes säras. Koorilaulu helikeelt ilmestas noore dirigendi loomingulised kooriseaded nii välismaise Massive Attacki kui ka kodumaise Veljo Tormise loomingu kokku sidumisel, millele lisas värvi Henri Kääriku klaverisaade. Segakoori Rõõmusõõm oli väga mõnus kuulata oma koduvalla tähtsal peol. Kastre vald võib uhke olla Melliste teenuskeskuse tegemiste ja sealsete noorte üle. Üks tore üllataja samal peoõhtul oli ka noor trummipoiss Sillaotsa koolist, kes tegi trummimängul julge ülesastumise. Usun, et tulevikus näeme ja kuuleme teda kindlasti suuremates koosseisudes mängimas.

28. oktoobril said valla inimesed, kes on oma tegemistega panustanud Kastre valla edendamisse, osaleda meeldejääval Kastre volikogu esimehe ja vallavanema pidulikust vastuvõtust. Sõbralik õhkkond kvaliteetse meelelahutuse nautimisel erivaldkonna esindajate keskel tekitas

nii minul kui ka kindlasti kõigil peokülalistel hea tunde, mõtlemise hetke, et saame ühiselt valla arengut edendada. Pidu oli väga tore - aitäh korraldajatele ja kõigile esinejatele!

29. oktoobril kogesin aga hoopis midagi uut siinses vallas. Kui kella kolme ajal Priiuse seltsimaja tagaääd jõudsin, süütas vallavanem sooja lõkke ning vahetas minuga paar sõna möödunud nädalast. Veidi nukraks teeb ka, et tegevusi täis nädal hakkab lõppema. Oli ju vägev! Vahvale perepäevale tulin imetorena naabrinaise, terve elu Kastre vallas elanud elanikuga, kes peab kevadel oma 84. sünnipäeva, kuid peab ennast 48 aastaseks. Helmi kohta võib küll öelda, et on üks aktiivsemaid valla ürituste külalastajaid ja kodanike tundjaid.

Just lõppenud perepäeval kohtusin omade inimestega Melliste noortekeskuse telgis, kus sai ise häid soovide kirjutada ning mõistatuse mängu lahendada. Seltsimaja sisehoovi kuuri oli värvikirevate kõrvitsate ja heinapallide vahel kujundatud imetore fotonurk, milles sai iga külalastaja ennast omal soovil pildistada. Mõnus lõkkekuma hoovis ja tuledesära saalis jätkus humoorika, elulise soolomuusiku/kirjaniku, sõna-

seadja Jaan Pehki kitarrimuusika ja laulu kuulamisega. Jaan Pehk laulis oma laule nagu jutustanuks lagu möödunud hetkedest.

Nagu eelnevatel päevadel oli ka täna Kastre vallavanem Priit Lomp rahva ees ning võttis lühidalt kokku nädala sündmused: "On olnud pöörane nädal! Kastre valla esimest pisikest juubelit on peetud Võnnust Langeni, Kurepalust Võõpsteni, Mellistest Haaslavani ja Päkstest kaarega tagasi Võndu. Iga peoline on saanud valida selle asukoha, mis talle peo pidamiseks kättesaadavaim, selle kollektiivi, keda kõige enam igatsenud ning selle seltskonna, kelle hulgas olemist kõige rohkem naudib!" Lisaks tänas vallavanem kõiki osalejaid ning korraldajaid.

Perepäeval sai iga külalastaja tükki 5-meetrise tordist magusa ampsu ning osaleda ka meeldejääval Ruutu10 improteatri etendusel.

Ajamõttele mõeldes ning erinevaid mälestusi meenutades, võib kohati üllatunult ehmatada. Küsimused - kuhu küll see aeg kaob?; kui kiiresti lapsed sirguvad?; milline elu oli viis aastat tagasi?; jne. Kastre vald on küll üks kiiresti arenenud vald. Kui ise siia tulin elama, olid veel kruusateed! Ja see oli alles nagu eile...

Naisansambel Nagumerelaine juhtis oma ülesastumisel Kurepalus kelmikate estraadimuusika programmi elegantselt ja professionaalselt. FOTO AUTOR: C. HALLIK

Tantsuhoos segarühma Kaaruskrapp liikmed koos juhendajaga ning segakoori Rõõmusõõm dirigent Liisa Rahusoo. FOTO AUTOR: C. HALLIK

Nädalat lõpetaval perepeol on Ruutu10 tegijad oma improetenduse jaoks meelitanud lavale ka publiku liikmed. FOTO AUTOR: R. JÖESAAR

Trummiringi noor staar Jan William Juht rakkis koos oma juhendajaga Mihkel Kaljuvee ning Nirvanaga nii Kurepalus kui Mellistes. FOTO AUTOR: C. HALLIK

Võnnu kontserdile lisas kirge ja värvi mustlastantsurühm Gitana koos abilisega Tartu Maljarka rühmast (juhendaja Svetlana Zaikova). FOTO AUTOR: K. KIIHO

Ralliautodele, ATVdele ja offroad masinatele jätkus uudistajaid Haaslava Lasteaia kontserdi eel, kuigi sügisene ilm pani osalejate kannatlikkuse korralikult proovile. FOTO AUTOR: C. HALLIK

Kui Kaagvere lastekodu lapsed küüditati Venemaale

AUTOR: TAIVO KIRM

Ukrainas käib üheksandat kuud sõda ja Venemaa sõjaväevõimud on küüditanud Venemaale (idanaabri väitel evakueerinud sõjal jalust) tublised üle miljoni ukrainlase, nende seas palju lapsi. Suure paariarigi sellises käitumises oma naabrite suhtes ei ole aga mitte midagi uut. II maailmasõja ajal küüditati Eestist lapsi Siberisse. Loeme allpool Kaagvere lastekodu laste kaugele Venemaale saatmisest ja saatusest Saksa okupatsiooniaegsetest ning ENSV-s ja paguluses ilmunud ajalehtedest.

Mõisate likvideerimisel anti Kaagvere mõisa hooned 1920. aasta kevadel Tartu linnale. Alates 1920. aasta sügisest tegutses Kaagvere mõisamajas emade ja rinnalaste kodu (õieti Karlova mõisa asuva lastekodu lasteaed) ja aastatel 1926-1957 lastekodu (laste varjupaik). Lisaks tegutses aastatel 1921-1940 suviti siin Tartu laste „suvkolonii.“

„Postimees“ 3. oktoober 1941: „Tartumaalt on kommunistid põgenedes kaasa viinud Kaagvere lastekodust 61 last, vanuses 7 kuni 16 aastased. Nendega olid kaasas mõned õpetajad ja kasvatajad. Kaagverest saadeti ära üle 110 lapse, kuid 50 nooremat last pääses Virumaalt põgenema. Ülejäänud jätkasid teekonda Mustveest Vadile, sealt Tudulinna ja lisaku kaudu Jõhvi, kus nad asetati rongile ja saadeti Venemaa poole teele. Nende kohta on kuulda, et nad on viidud Leningradist kaugemale, kuid edasine saatus on teadmata. Nende leidmiseks on kohaliku koolivalitsuse poolt astutud kõik võimalikud sammud.“

„Postimees“ 21. aprill 1942: „Venemaale küüditatud õpilaste-na kaotasid Tartu koolid 88 õpilast. Küüditamise teel viidi juba üksi Kaagvere lastekodust 54 last, seejuures läks lastekodu kasvatajatel korda Venemaale saatmisest päästa 50 eelkoolialist last.“

„Rahva Hää“ 7. aprill 1944: „Pioneerid Uvelkas.“

Uvelkasse (Tšeljabiniski oblast) evakueerunud Kaagvere lastekodus on pioneerjuhiks Karl Siilivask, kes on osanud korraldada pioneeride töö huvitavaks ja tõmmanud ühisele tööle kaasa suurema osa lastest. Tema kasvatuslikku hoolt tunnevad kõik lastekodu kasvandikud. Paljud noored on leidnud endale uusi huvialasid. Nii on pioneer Helmut Põllu ümbruskonnas tuntud tubli kodujäneste kasvatajana, Kevadel, kui lastekodu lehm ei lüpsnud, valmistas väike Mai Kabin imeilusaid nukke, millede eest ta sai lastekodule üle 40 liitri piima. Karl Siilivase algatusel on korraldatud laste «kohus» oma kohtunikega, süüdistajatega ja kaitsjatega. Seda kohut läheb aga harva vaja. Kõiki lapsi ühendab ühine soov kasvada tublideks Nõukogude kodanikeks. Lapsed saadavad raadio kaudu ka oma Eestis olevaile vanemaile tervitusi. «Peagi võidab Punaarmee ja meie jõuame tagasi teie juurde» kirjutavad lapsed.“

„Säde“ 8. veebruar 1951: „Oma töökogemused sai seltimesees Juta Kotsar Nõukogude Liidu tagalas. Isamaasõja päevil viis ta sinna sõja eest 70 Kaagvere Lastekodu orbu. Uurali taga, Magnitogorski linnas, võisid raskeil sõja-aastail eesti lapsed õppida muretult. Juta Kotsar oli

siis noor, kogemusteta, vast koolipingist tulnud õpetaja.“

„Vaba Eestlane“ (Toronto) 12. august 1961: „Nii küüditati eesti lapsi.“

Tartu bussijuht jutustab Kaagvere sündmustest 1941. aasta sõjasuvel. Kaagvere, Vaivara ja Narva lastekodudest küüditatud laste saatuse kohta Venemaal on ilmunud kokkuvõtlikke andmeid meie lehe veergudel. Meile jutustab täiendavalt endine Tartu bussijuht A. Siilivask, kes on osanud korraldada pioneeride töö huvitavaks ja tõmmanud ühisele tööle kaasa suurema osa lastest. Tema kasvatuslikku hoolt tunnevad kõik lastekodu kasvandikud. Paljud noored on leidnud endale uusi huvialasid. Nii on pioneer Helmut Põllu ümbruskonnas tuntud tubli kodujäneste kasvatajana, Kevadel, kui lastekodu lehm ei lüpsnud, valmistas väike Mai Kabin imeilusaid nukke, millede eest ta sai lastekodule üle 40 liitri piima. Karl Siilivase algatusel on korraldatud laste «kohus» oma kohtunikega, süüdistajatega ja kaitsjatega. Seda kohut läheb aga harva vaja. Kõiki lapsi ühendab ühine soov kasvada tublideks Nõukogude kodanikeks. Lapsed saadavad raadio kaudu ka oma Eestis olevaile vanemaile tervitusi. «Peagi võidab Punaarmee ja meie jõuame tagasi teie juurde» kirjutavad lapsed.“

„Säde“ 8. veebruar 1951: „Oma töökogemused sai seltimesees Juta Kotsar Nõukogude Liidu tagalas. Isamaasõja päevil viis ta sinna sõja eest 70 Kaagvere Lastekodu orbu. Uurali taga, Magnitogorski linnas, võisid raskeil sõja-aastail eesti lapsed õppida muretult. Juta Kotsar oli

unest äratamine ja välja ajamine, et neid bussidesse paigutada. Muidugi sündis see kõik laste nutu ja kaebamise saatel. Need kasvatajad, kes paistsid olevat kommunistliku meelsusega aina kihutasid lapsi tagant ja käitusid päris toorelt, nii et masendav oli kõike seda vaadata. Teised aga suhtusid kommunistide korraldustesse vastu käivalt, olid passiivsed ja katsusid rohkem aega viita. Lausa vastu hakata siiski ei saanud. Lapsed küsisid korduvalt kuhu neid tahetakse viia. Sellele vastati üldiselt, et viiakse sõja eest. Vanemad lapsed jätkasid pärimist, et kuhu nad siis viiakse, kuid sellele ei vastanud keegi. Aina kiirustati tagant. Kuna seda bussi, mis oli minu juhtida, oli vahepeal

kasutatud sanitaarteenistuseks, ilmselt haavatud hävituspataljoni meeste transpordiks, siis olid juba istmed kõik kõrvaldatud ja kogu buss kujutas vaid tühja ruumi. Nüüd kanti sinna põrandale lastekodu ruumist põhukotid ja lapsed seati tihedates ridades neile lamama. Üldse paigutati sellesse bussi umbes 80 nelja kuni kuue aasta vanuses last. Suuremad lapsed paigutati teise bussi ja kolmandasse imikud. Üldse võis lapsi olla paarisaja ümber, täpset arvu muidugi ei tea. Kasvatajad sõitsid kaasa, kuid mulle jäi mulje, et osa jäi siiski maha. Sest ma neid kõiki ei tundud ja pealegi oli askeldamist sedavõrd palju, et kõik ei saanudki tähele panna. Luunja sillast jõudsimisele enne selle õhku laskmist. Esijoones sõitsime tagasi Tartu.

Kuid seal saime kohe uue korralduse sõita Mustveesse. Sinna jõudsimise pärast õist kihutamist

järgmisel hommikul. Kohe algas koha otsimine kuhu lapsi esialgselt maha panna, sest otsejoones Venemaale neid siiski ei viidud. Esialgu viidi meid kohaliku koolimaja juurde. Sinna oli aga vahepeal rajatud punasõdurite laatsaret ja seal vastu ei võetud. Seepeale algas söitmine siia ja sinna, kuid kusagil ei tahetud lapsi vastu võtta. Lõpuks saime siiski nad jätta koolimajja, see oli juba lõuna paiku. Kui lapsed olid bussist lahkunud, saime korralduse kohe tagasi Tartu sõita. Mis lastest edasi sai, seda ma ei tea. On ainult ebamäärased kuuldusi, et suuremad paigutatud Mustvees rongile ja see langenud õhurünnaku ohvriks. Osa lapsi saanud surma. Väiksemad lapsed viidud aga bussidega Narva kaudu Venemaale.“

„Vaba Eesti Sõna“ (New York) 3. august 1961: „Mis juhtus küüditatud noortega.“

1941. aasta sõjasuvel jäi laiemale üldsusele Eestis pea täiesti kahe silma vahele punaste vägivald meie lastekodude kasvandike osas, kes küüditati täieliku hoolimatusena Venemaale, mis ajast kadusid neist ka igasugused jäljed. Punase terrorisüsteemi ohvriks langesisid nimelt Tartumaal asunud Kaagvere, Virumaalt Vaivara ja Narva lastekodude lapsed. Mõningal määral võib saada nüüd selgust laste karmist saatusest ajakirjas „Nõukogude Kool“ nr. 11-1960 a. ilmunud kirjutuse kaudu, mille autoriks Tartu ülikooli dotsent H. Kurm. Nagu selgub, olid Kaagverest viidud lapsed suunatud Siberisse, Magnitogorskisse, kus nad paigutati kolme vene lastekodusse, kust hiljem viidi Tšeljabiniski ja Nizhne-Uvelski rajooni. Missugustes rasketes tingimustes elasid

vägivalla ohvriks langenud eesti lapsed sõja ajal Siberis, selle kohta heidab H. Kurm ka pisut valgust. Uvelka lastekodus, kus asusid peamiselt Kaagverest küüditatud lapsed, olnud neid 1944. aastal veel alles 113. Lastekodul olnud kolm lehma, kellele piimast pidi jätkuma kõikidele lastele toiduks. Rasvaintest olnud kogu aeg suur puudus. Lapsed pandud siis küülikuid kasvatama, et lihapuudust vähegi leevendada. Lastekodu juhatajaks olnud Venemaal Erika Siilivask ning kasvatajateks P. Kolk ja A. Aalak.“

1941. aasta suvel olid Tartu Linna Kaagvere Lastekodus ametis: juhataja Jüri Miilimäe, juhataja abi Emma Mikkelsaar, õpetaja-kasvatajad Salme Viinalass ja Agu Peerna, kasvataja Truuta Rahumäe, kasvataja-lapsehoidja Alma Aser, lapsehoidja Alvine Kangur, keetja Selma Abner, keetja abi Pärja Osijärvi, õmbleja Elise Pedak ja õõvalvur Ida Lukk. Venemaale olla lastega kaasa läinud neli noort kasvatajat-praktikanti. Neist on nimeliselt teada Erich Ilmjärvi ja Juta Kotsar. Enam kui 50 kasvandikku koos Truuta Rahumäe ja Alma Aseriga pääsesid aga Mustvees põgenema ja jõudsid Kaagverre tagasi.

Kaagvere lastekodu kasvandike elust Venemaal on kirjutatud raamatus „Eesti koolid Suure Isamaasõja aastail NSVL tagalas“ Tallinn, 1964.

Kaagvere lastekodu osade laste pääsemisest ja Venemaal saadetud laste saatusest on kirjutatud 11. novembril 2006 ajalehes „Postimees“ Alo Lõhmuse artiklis „Nõukogude okupandid küüditasid sadu lastekodulapsi Venemaale.“

Halloweeniks valmistumine Kaagvere külas

AUTOR: HELIS JANSON

Palju aastaid oleme pimedatel ja vihmastel sügisõhtudel tähistanud nii kadri- kui ka mardipäeva. Kui neid päevi iseloomustab pigem tagasihoidlikkus ja rahulikkus, siis 31. oktoobril tähistatav Halloween toob endaga vastupidiselt kaasa palju valgust, erksust ja värve.

Kui meie vanad kombad ja tavad on teada, siis mida see uus püha endast kujutab ja miks seda tähistatakse? Halloween tuleneb ingliskeelsest nimetusest All Hallow's Eve ehk siis kõigi pühakute õhtu. Aastate jooksul on sellest pühast kujunenud päev, mis sisaldab selliseid tegevusi nagu trikkitamine, kõrvitsalaternate nikerdamine, kostüümide selga panemine ja maiustuste söömine.

Halloweeniks hakati väikeses Kaagvere külas valmistuma juba varakult. Nimelt said ühel sombuse 25. oktoobri sügisõhtul Kaagvere külakeskuse ruumides asuvas õudust tekitavas toas kokku kamp vahvaid erinevas vanuses

kostümeeritud põnne ja nende vanemaid. Koletisliku muusika, ämblike ja muude elukate, ohtra ämblikuvõrgu ja külmalt tossava aurukatla ning hirmsa valguse käes hakati ise paberist meisterdama ämblikuvõrke, kummitsi, tonte ja nahkhiiri. Veelgi enam, õhtu teises pooles valisid lapsed välja endale meelepärased kõrvitsad, millele joonistasid peale hirmsad näod. Kui silmad ja suu olid valmis, lõikasid täiskasvanud need näod kõrvitsast välja ning lastele jäi värvide ja klepsudega kaunistamise rõõm. Kogu selle tegevuse juures oli kõige jube-dam see, et suu tehti magusaks pealuu sees olevate maiustuste ja kommidega (see oli väga hirmuäratav). Õhtu saabus kiiresti ning meie töötoa tegevuse lõpus võtsid lapsed omavalmistatud dekoratsioonid kaasa, olles ise sädelevad ja rõõmsad.

Täname kõiki, kes kohale tulid ja samuti neid, kes olid abiks meie esimesel ettevõtmisel.

Head Halloweeni!

Halloween Kaagveres

Nii algas Roiu noortekeskuse lugu

AUTOR: KERMO NURMEOJA

Roiu noortekeskuse avapidu toimus 19. oktoobril 2012, kus avati endises postkontori ruumides remonditud noortekeskus. Renoveerimist ja sisustamist toetas Tartumaa Arendusselts ja PRIA Leader-programm. Algusaastatel osutas Roiul noorsootöteenust MTÜ Tähe Noorteklubi, kes oli Tartus tegutsenud enne üle 10 aasta. Tolleaegsetes ruumides sai mängida õhuhokit, lauajalgpalli, Wii-konsoolimänge, kokata köögis, meisterdada ning proovida kätt diskoritehnikaga. Noorsootöötajaid oli tollal viis: Ervin, Riin, Virge, Siiri ja juhataja Triin.

22. oktoobril 2012 oli esimene Roiu noortekeskuse avatud päev, mida meenutab Virge nii: "Esimesel tööpäeval Roiu noortekeskuses oli palju sagimist, osad näod olid tuttavad juba avamispidustuste päevast, paljusid nägin päris esimest korda. Tegemist oli esmaspäevase päevaga ning koolivaheaeg lisaks, Ervin Hurt tegi DJ-kooli ning meile tulid ekskursioonile 5 õpilast koos juhendajaga. Mängisime lauamän-

ge, jõime teed ning kordamööda said huvilised proovida kätt diskoripuldi taga." (allikas: Maaleht (20.12.2012))

Mõnelt noorelt meenutusi esimese poolaasta kohta: "Avamispäeval lõigati kommidega linti", "Palju inimesi oli. Ja muusika käis täiega kogu aeg", "Virget ja Siirit", "Vana legendaarne sein ja uks, mis töötas", "Joonistasime esimesel päeval seinale oma käe", "Vallavanem käis meiega lauajalga mängimas!".

"Esimesel tööpäeval tulid ma koos juhataja Triinuga ning nagu meile iseloomulik hakkaksime me mööbeldama ja tõstsime kõik toad ringi. Sellel päeval toimus Roiu noortekeskuse esimene Tähtede Olümpia." meenutas Siiri. (allikas: Maaleht (20.12.2012))

Riini tuli tööle nädal hiljem: "Olin nii ärevuses, sest Virge rääkis meile, kui tore nädal vingete noortega ta koolivaheaegajal Roiul veetis. Kuna mina enamjaolt meisterdan noortega noortekas, siis esimesel päeval meisterdasimegi paberirulli südamikust elevant, mis on veel meie aknalaua mulle igal tööpäeval naeratamas ja seda päeva

meenutamas." (allikas: Maaleht (20.12.2012))

Oktoobrikuu oli Roiu noortekeskuses retrokuu - korraldati tegevusi, mis toimusid 2012. aastal. Näiteks toimus töövarjupäev, kus noored said olla noorsootöötaja rollis, peeti maha teepidu, toimus 2012. a tuttav Tähtede Olümpia, kus pidi lahendama 5 ülesannet eri valdkondadest. Samuti alustasime taas Kuu Noore valimist, kes on eeskujuks teistele ja aktiivne noortekeskuse tegevustes.

21. oktoobril toimus Sillaotsa spordihoones Roiu noortekeskuse 10. juubelipidu, kus meenutati, tähistati ning peeti maha kümnes sünnipäev. Külla tulid endised noorsootöötajad, söime torti, noored seadsid üles oma kohviku, õhtu lõpetas disko ning kohal oli ka fotoboks, kus tehti ligi 200 pilti! Ei puudunud ka Roiu noorte traditsioonilised mängud: toolimäng ja limbo.

Praegu töötab Roiu noortekeskuses kaks noorsootöötajat, Maili ja Kerli, kes ootavad teid pikisilmi keskust külastama!

Ole infoga kursis nii Facebookis (@roiunoortekeskus) kui ka Instagramis (@roiun_ank).

Peale kokandusringi söödi ühiselt
FOTO AUTOR: MTÜ TÄHE NOORTEKLUBI

Noored avamispäeval lauajalgpalli mängimas
FOTO AUTOR: MTÜ TÄHE NOORTEKLUBI

Sillaotsa Koolis algas kooliaasta väga toimekalt

AUTOR: HELENE PÖDRA

Esimesel koolipäeval võtsime kooliperre vastu 24 esimesse klassi astujat ning juba 2. septembril toimus tavapärase koolipäeva asemel hoopis õuesõppepäev, kus õpilased said looduses liikudes lähendada erinevaid põnevaid ülesandeid. Kuna looduses oli märgata palju inimtekkelist prügi, käisid õpilased Maailmakoristuspäeva raames koolimaja ümbruses, teede ääres ja Vooremäe terviseradadel seda prahti kokku korjamas, et luua ühiselt keskkond, kus on meil kõigil meeldiv viibida. Koristamistuhinas kogusime 3 nädala jooksul ka vana väikeelektronikat, mida saime kokku lausa 5kg. Selle viisime Kuusaski Tartu esindusse, et osaleda üritusel Nutijaht 2022.

Septembri lõpus osales Sillaotsa Kool Spordinädalal. Külaskäisid laskesuusatajad Tuuli Tomingas ja Indrek Tobreluts ning Paide Linnameeskonna treener Ats Sillaste. Panime end proovile ka orienteerumises, jooksmises, rippumises ja korvvisetes. Lisaks osalesid meie tublid õpilased heategevuslikul teatejooksul, Tartu linnamaratonil ja rattamaratonil. Friday Night Run suutis osalema meelitada ka mitmeid õpetajaid. Võnnus toimunud Mikhlijooksul sai 2. koha Kai-Lii Hansumäe. Kavilda matkamängul läbisid 17km ning saavutasid 2. koha Jan William Juht, Karlis Tarajev ja Randel Tamm. Vanemad läbisid 28km ning 1. kohale tulid Sebastian Sagaja, Tristan Rolko ja Mathias Lepnum.

27. septembril toimus Teaduspäev. Hommikul ootas kogu kooliperre "AHHAA teadus ratastel!" teadusteater, mis külastas ühte kooli igas maakonnas. Õpilased kohtusid kalateadlase Arvo Tuvikesega, kes lasi meile ka erinevate kalade hääli. Seejärel toimusid põnevad töötoad, mida viisid lisaks meie õpetajatele läbi ka magevee-elustiku ekspert Jürgen Karvak, TÜ magistrant Kelly Kittus ja Roiu noorsootöötaja Maili. Aitäh kõigile külalistele ja AHHAA tiimile!

Õpetajate päeval korraldasid 9. klassi õpilased meeleoluka päeva nii kaasõpilastele kui õpetajatele. Tartumaa Omavalitsuste Liit andis õpetaja Kadri Kaldale aasta põhikooli aineõpetaja tiitli.

Enne vaheaega oli koolis õiglase kaubanduse nädal. Õpilased lahendasid õiglase kaubanduse viktoriine, vaatasid Maailmakooli filmikogu dokumentaalfilme, võrdlesid Fairtrade märgisega toodete hindu samaväärsete toodetega, kirjutasid oma mõtetest õiglase kaubanduse teemal ning kokkasid Fairtrade märgisega toodetest muffineid ja küpsiseid.

Eelkooli esimesel kokkusaamisel oli koolieluga tutvumas lausa 38 koolieelikut. Hoo on sisse saanud toredad ja mitmekülgsed huviringid. Õpilased osalesid lugemisaktsioonil "Lugemistund" ja nautisid ettelugemise päeva. Klassikollektiivid on käinud väga põnevatel väljasõitudel ja matkadel. Õpilasesinduse eestvedamisel on toimunud pidžaamapäev ja kaisuloomapäev. Sillaotsa Koolis ikka igav ei hakka!

Maailmakoristuspäev.
FOTO AUTOR: RUTH BÄRI

Jalgpallitrenn Ats Sillastega.
FOTO AUTOR: LAURA VÄLJAOTS

Advenditulede süütamine

27. novembril

16:30 Priiuse Seltsimaja
17:00 Melliste teenuskeskus
17:30 Võnnu Kultuurimaja

3. detsembril 13.00-15.00

Melliste

Jõuluturg

Melliste Raamatukogu parklas ja õuealal

Olete oodatud mõüma enda valmisatud/kasvatatud tooteid

Kohtade broneerimine:

melliste.raamatukogu@kastre.ee (käsitöö ja muu kaup kingikottil)
kaarilmoisaaiasaadused@gmail.com (toiduained ja alisaadused)

Raamatukogude aasta lõpusirgel vestleme Võnnu raamatukogu juhataja Riina Gordejevaga

AUTOR: TOIMETUS

Riina on Võnnus raamatutel silma peal hoidnud 37 aastat.

Riina Gordejeva asus Võnnu-Lääniste raamatukokku tööle 1.augustil 1985, pärast Viljandi Kultuurikooli lõpetamist. Tööülesandeid tuli täita nii Lääniste kui Võnnu raamatukogus. Läänistes töötatud aega meenutab Riina nii: raamatukogu juhataja oli peaaegu nagu pereliige, teda alati oodati ja teda kohalikud inimesed ka usaldasid. Raamatukogu töös ja tegemistes on talle nõuandjaks ja toeks olnud Võnnu raamatukogu endine juhataja Renna Rebane, kellega koos töötati peaaegu 30 aastat ja keda Riina siiani soojade sõnadega meenutab.

Võnnu raamatukogus on lugejate nimekirjas ligi 350 inimest. Nagu ikka maaraamatukogudes, on ka siin rohkem lugejaid eakamate inimeste hulgas, noori ja lapsi on pisut vähem, vanim lugeja on täna 91 aastane. Ka Võnnu raamatukogu lugejate hulgas on inimesi kes siia pisut kaugemalt käivad – sest nii on lihtsalt harjutud või nagu Riina ütleb, raamatukogu külastajad on tema inimesed.

Laste raamatukogu külastamise harjumust on kahjuks mõjutanud ka COVID- viirus, koolilapsed olid koduõppel, raamatukogu kokkusaamisteks suletud, arvuti kasutamise võimalus oli kodus endil olemas ning niimoodi need rajad raamatukokku kinni kasvasid. Kuid tasapisi hakkavad lapsed jälle leidma aega ja tahtmist raamatukogu külastamiseks.

Mis selle töö juures Riinale enim meeldib, mis teda innustab seda tööd tegema, lisaks huvile kirjanduse ja raamatute vastu? Sellele küsimusele vastates ütleb ta siiralt: talle lihtsalt meeldib inimestega suhelda, pakkuda rõõmu, olla vajadusel toeks ja abiks, olla inimeste jaoks olemas.

Huvi kirjanduse ja raamatute vastu on olnud juba varasest koolieast. Riina sõnul oli tal väga hea kirjanduse õpetaja ja klassijuhataja, õpetaja kes tekitas õpilastes huvi kirjanduse ja raamatute vastu. Huvi raamatute vastu on mõjutanud ka tema tuleviku valikut.

Raamatukogu töö kõrvalt jääb Riinal aega ka hobidega tegelemiseks. Riina kõige suurem hobi ja kirjanduse ja seal toimemine, talle meeldib füüsiline töö,

Raamatutest meeldivad talle enim elulood, tõsielulised romaanid, ajaloolised jutustused, need mis on isikute ja sündmustega seotud, need, mille üle pikalt mõelda saab. Riina sõnul tal oma lemmikirjanikke ei ole aga mõned teosed ja nimed kõnetavad ikkagi. Olgu siin mõned välja toodud, keda ta lahkelt soovib: Nora Ikstena romaan „Emapiim“, Katja Kettu „Ämmaemand“, samuti Kai Aareleid'i teosed.

see laseb mõtted vabaks ja annab mõnusa tunde. Lisaks meeldib talle käsitööd teha, aga midagi sellist, mis on vajalik ja praktiline, niisama ilu pärast ei tee ja lisaks kõigele veel loomulikult raamatute lugemine.

Riina Gordejeva on oma olemuselt küll tagasihoidlik, kuid samas väga sõbralik ning teinud kõik selleks, et raamatukogu oleks üks hubane ja mõnus koht igale külastajale, kuhu tahaks ikka ja jälle tagasi tulla.

SELLE KUU LUGEMISSOOVITUS:

„Metsapooles maitseid - Taimed ja toit“, Autor Hele-Mai Alamaa, Maret Allikas, Margit Välja

Pikad ja pimedad sügisõhtud on kätte jõudnud ning nüüd on just õige aeg turgutada oma vaimu ja hinge läbi taimede ja toidu. Samuti saab siit koguda mõtteid ja unistada kevadest, kus kogu loodus jälle ärkama hakkab.

Selles põnevas raamatus saad tutvuda Eesti metsikute toidutaimedega. See raamat on poeetiline retk läbi taimemandalate kuni praktiliste koduste retseptideni. Toitudeni, kus jõudu ja ilu annavad meie oma kaunis loodus, mets ja mereäär. Raamat millest on lihtne inspireeruda, meelde tuletada vana ja õppida uut. Selles teoses on kolm metsapooles graatsiat oma teadmised kaante vahele valanud. Maret Allikas on taimetark, kes avab keha ja meelekosutust läbi metsataimede. Margit Välja, jumaliku anniga köögikunstnik, puistab lahkelt lilleilu ja seab maitseid ritta. Hele-Mai Alamaa, tavaelus toiduterapeut ja värvilemb, kes kogu selle elu pildile on püüdnud.

Soovitab: toimetus

VÕNNU KULTUURIMAJAS

KADRITRALL!

26. NOVEMBER KELL 20.00

ANSAMBEL HÄÄMIIL

PILET 6€

BRONEERI LAUD
TEL: 53329819

TORE OLEKS KUI TULED
KADRISANDI KOSTÜÜMIS

Maksa Maanaiste Selts

KASTRE II KOGUKONNA -FOORUM

19. novembril kell 10-18
Haaslava Lasteaias

Koostööpäev kõigile kogukonna- ja kultuuritegevuste korraldajatele ja huvilistele koos valla haridus- ja kultuuriosakonnaga

Info ja registreerimine: madli.rohesalu@kastre.ee, telef 50 89 374

Jõulueelsed toimetused Jaago käsitöotalus

AUTOR: INGA TALVIS

Loodan, et oled nende seas, kelle jaoks on algamas aasta parim aeg. Meil siin Jaagol igatahes on küll nõnda- hingede- ja jõuluootusaeg lihtsalt on eriline! Aga samahästi teame ka seda, kui lihtne on peatselt algavas pühade tingelangelis kaotsi minna ning rõõmu asemel hoopis äraspidist jõulukurbust, pinget ja ruttu tajuda.

Et seda ei juhtuks, ehk astud paariks tunniks, üheks mõnusaks hommikuks või kogunisti terveks päevaks meile Jaagole sisse? Võid olla ette kindel, et õhtupoolle koju minnes on Sul tunne ja jõulud päriselt käpas.

Jaago käsitöotalul on juba mitmeid aastaid olnud kombeks jõulutundele hoogu lükata erinevate mõnusate käsitööstesündmustega, millest oled väga oodatud osa saama.

10. detsembril kell 11-18 kutsume ise tegemise huvilisi väikesesse jõulueelsesesse käsitöösse. Täidetud käsitöö ja loominguga, on jõuluspaa sedas-

orti päev, mis aitab nii mõnegi kingipaki taha "tehtud"-linnukesse korraldada ning jõulumeeleolu nagu möödaminnes enda seest üles leida.

Osalemiseks tuleb ette registreeruda, helista 5297919 või saada kiri aadressil jaagotalu@gmail.com.

Jõulukohvik 18.detsembril kell 11-17 on aga jõuluste lõhnade, maitsete, muusika ja ise tegemisega võrreldatav adventipühapäev, kuhu kindlasti on hea tulla kogu perega. Kohvikuletil on koogid, kuumad joogid ja toekamad köhutäited, ülakorrusel toimuvad läbi kogu päeva õpitoad (etteregistreerimisega!) ja lastekino, õues köeb lõkkepala, mille ääres on mõnus kuumade vahukooremütsidega õunamahla juua, hobuseid patsutada ja jänkuiaia asukaga tutvust teha. Viimasteks kingisoetusteks on avatud Jaago talu jõulupood keraamika ja kaisukatega.

Rohkem infot jõuluspaa- ja -kohviku kohta leiad Jaago talu kodulehelt jaagotalu.blogspot.com

Raimo ja Mati rändnäitus

Pea kahekümne viie aastase tutvuse jooksul on Raimo ja Mati üheskoos korraldanud poolsada kultuurisündmust- spordiüritustest näitusteni ja tant-suõhtutest kontsertideni.

Karikatuuride rändnäitus sai alguse novembris 2014 Sindis ning olnud vaatamiseks väljas erinevates kultuuriasutustes. Igal korral lisandusid mõned uued

tööd- nii kandis näitus endaga kaasas pidevat värskust.

Mehed on öelnud: „Me mõlemad armastame Eestimaad ja seepärast joonistame nii mõnegi pilapildi suure südamevaluga. Karikatuurid sünnivad hetkedel kui tunneme, et meil on midagi öelda.“

Ikka head naljasoont soovides Raimo Aas ja Mati Michelis

TULEVASED SÜNDMUSED

12. november kell 10-13 Melliste raamatukogus Muinasjutuhommik koos Pipiga. Info melliste.raamatukogu@kastre.ee

14. november kell 19 Mälumäng Mellistes. Info Taivo Kirm, telefon 5393 0760

16. november kell 17 Beebide lusikapidu Priiuse Seltsimajas (kutsetega). Info madli.rohesalu@kastre.ee, telefon 508 9374

17. november kell 14-17 Melliste raamatukogus Riina Hein loeng "Kuidas aitavad hiina iidset tarkused terve olla talvel". Info melliste.raamatukogu@kastre.ee

17. november kell 18:30 Eakate esinduskogu kohtumine Priiuse Seltsimajas

18. november kell 18 Raamatukogudeaasta pidulik lõpetamine Võnnu kultuurimajas. Info oma piirkonna raamatukogu juhatajalt.

19. november kell 10-18 Kastre II Kogukonnafoorum Haaslava lasteaias. Info madli.rohesalu@kastre.ee, telefon 508 9374

19. ja 26. november kell 10-15 Melliste raamatukogus Nutikoolitus 60+ inimestele. Info melliste.raamatukogu@kastre.ee

21. november kell 10 Eakate esinduskogu kohtumine Roiu Päevakeskuses

23. november kell 14 ja 19 Võnnu Kultuurimaja filmiõhtu: Spordifilm „Kalev“. Piletid 5€/4€, info kadri.kiho@kastre.ee

24. november kell 11:30 Eakate esinduskogu kohtumine Võnnu Kultuurimajas

24. november kell 13:30 Eakate esinduskogu kohtumine Melliste teenuskeskuses

25. november kell 18 Valla kultuurikollektiivide tänuõhtu Võnnu Kultuurimajas (kutsetega)

26. november kell 20 Kadritrall Võnnu Kultuurimajas ansambliga HääMiil. Kadrisandid teretunud! Pilet 6 eur, laua broneerimine telefon 5332 9819 (Maksa Maanaiste Selts)

27. november kell 14-17 Adventilaat Priiuse Seltsimajas. Müük ja info marko.kivisalu@gmail.com, telefon 5650 3503

27. november adventitulede süütamised kell 16:30 Priiuse Seltsimaja, 17 Melliste teenuskeskus, 17:30 Võnnu Kultuurimaja

29. november kell 17 räägib lugusid jutuvestja ja maailmarändur Ena Mets Võnnu raamatukogus. Info ja registreerimine: vonnu.raamatukogu@kastre.ee, telefon 749 2471, 5649 1515

02. detsember kell 19 Segakoori Rõõmusõõm kontsert "Tulerebased" Võnnu Kultuurimajas. Info kadri.kiho@kastre.ee, telefon 5855 2993

03. detsember kell 13-15 Melliste jõuluturg Melliste teenuskeskuse juures. Kohtade broneerimine melliste.raamatukogu@kastre.ee (käsitöö ja kingikraam), kaarlimoisaiasaadused@gmail.com (toidukaup ja aiasaadused)

10. detsember kell 10-14 Võnnu jõululaat Võnnu Kultuurimajas. Müük ja info raili707@gmail.com, telefon 5332 9819 (Maksa Maanaiste Selts)

12. detsember mälumäng Võnnus. Info Taivo Kirm, telefon 5393 0760

15. detsember koduste laste Jõulupidu Priiuse seltsimajas

16. detsember kell 19 Võnnu kihelkonnakoori KIHKO ja Biomedikumi segakoori kontsert "Meie aja muinasjutt" Võnnu kirikus. Info kadri.kiho@kastre.ee, telefon 5855 2993

18. detsember kell 18 Henri Kääriku soolokontsert „tähtedest&kuust...“ Võnnu kirikus. Info henri.kaarik@gmail.com

28. detsember kell 14-17 Väärikate aastalõpupidu Melliste Spordihoones

29. detsember kell 19 Vallarahva aastalõpupidu ansambliga The Dreamers Melliste Spordihoones. Piletid 15 eur müügil Kurepalus vallamajas, Võnnu teenuskeskuses ja Melliste raamatukogus või broneeri laud krista.pint@kastre.ee, telefon 522 9351

Kuni **26. novembrini** Raimo Aasa ja Mati Michelisi näitus „Äratuskell karikatuuris“ Melliste raamatukogus

Kuni **2. detsembrini** kunstnik Liisi Lukk'i tööde näitus Võnnu raamatukogus

Kaidy Burmi kudumite näitus „Vardale pugenu“ Priiuse seltsimajas

Liisi Lukk

28. oktoober - 2. detsember 2022
VÖNNU RAAMATUKOGU

Tartu tänav 24, Võnnu alevik, Tartumaa

Algas üleriigiline elanike rahulolu uuring

 minumavalitsus.ee

Väljaandja: Kastre Vallavalitsus
Toimetaja: Krista Pint, teabespetsialist,
5229351, krista.pint@kastre.ee
Küljendaja: Reio Raudheiding
Trükiarv: 2200
Toimetusel on õigus kaastöid
toimetada ja lühendada

Kastre vald mälestab

RANDO TEVAHI
JAAN KALMUS

03.04.1980 - 01.10.2022
25.03.1958 - 29.10.2022

29. november 2022
kell 17.00

Võnnu raamatukogus
(Tartu tn 24, Võnnu, Tartumaa)

Inimhetked ja kohtumisretked
Jutuvestmine noortele

Elule annavad väärtuse teised elud, keda teel kohtame.
- Guy de Maupassant -

Lugusid räägib jutustaja, maailmarändur ja autor ENA METS

INFO: enamets@hotmail.com +372 55 607 497 f Inimhetked ja kohtumisretked

**SUL ON MURE?
OLEN ÜKS SUUR KÕRV**

116111

Lasteabi.ee
116 111
sotsiaal

Vallavalitsus ootab teavet abielupaaridest, kel on sel aastal täitunud või täitumas 50. abieluaasta või 5-aastase sammuga kuldpulmale järgnevad pulma-aastapäevad (nt. 55., 60., 65. jne) ning kelle praegune registreeritud elukoht on Kastre vald. Palume hiljemalt 21. novembriks teada anda abielupaari ees- ja perekonnanimed, abielu registreerimise kuupäev, postiaadress ja kontaktandmed telefonil 7446524 või e-kirjaga vald@kastre.ee

Tervitame uusi ilmakodanikke!

RASMUS KÕIVIK 11.10.2022

ARMIN LÄTE 18.10.2022

JOHANNES KULD 18.10.2022

MARTIN VARES 23.10.2022

ADRIEN KALIND 24.10.2022

GRETE-LY PORISAMMUL 04.10.2022

LISANDRA PUUMETS 08.10.2022

ANNABEL LOOMETS 21.10.2022